



ЕВРОПЕЙСКИ ЦЕНТЪР ПО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО, АНАЛИЗ И УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА

ЕДИННА НАЦИОНАЛНА СИСТЕМА ЗА ЗАКОНОПРОЕКТНА ДЕЙНОСТ /МЕТОДОЛОГИЯ НА ЗАКОНОДАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ/

/Резюме/

Една от целите на „Европейски център по законодателство, анализ и усъвършенстване на съдебната практика“ /ЕЦЗАУСП/ като сдружение осъществяващо дейност с общественополезна цел е повишаване нивото на подготвяните проекти за нормативни актове и създаване на единна правнонормативно уредена национална система за законопроектна дейност, обвързана с правораздавателната практика.

При създаването на качествено, реално действащо право е необходимо законодателят да се придържа към специални правила, използвани за разработване, приемане и издаване на правни актове. Изработването на такава единна методология, която да обхваща стъпките за реализирането на един законопроект би улеснила работата на експерти и законодатели.

От друга страна, в световен мащаб предварителното проучване на регулираните обществени отношения и концепцията на предлаганите законопроекти, които се основават на единна методика и синхронизация се изготвят от централизирани субекти, които имат различен правен статут в зависимост от спецификата на конкретната държава.

В българската правна система и законодателство липсва подобен централизиран субект, чиято основна дейност да бъде съсредоточена върху предпарламентарния етап на правотворческия процес, а именно подготовката на законопроекта и неговото съставяне.

Ясното обособяване на такъв централизиран субект, който да следва създадена единна методология за реализирането на законопроекти е не просто улеснение, но и необходимост за ефективно действие на държавата.

I. ЦЕЛ НА МЕТОДОЛОГИЯТА.

- ▶ Създаване на теоретико – методологични основи за усъвършенстване и устойчиво развитие на националната правна система;

- ▶ Създаване на единна система от нормативно установени правила за анализ и проучване, подготовка на проекти за нормативни актове, прогнозиране на последиците от прилагането им и изследване на практиката по правоприлагане;
- ▶ Създаване на основи за устойчивост и предвидимост на законодателния процес и нормативните актове;
- ▶ Оптимизация на организационно правните форми и редът на нормотворческа дейност.

II. ОБХВАТ И СЪДЪРЖАНИЕ НА МЕТОДОЛОГИЯТА.

1. ИЗРАБОТВАНЕ НА МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ ЗА ОБОСНОВАВАНЕ НЕОБХОДИМОСТТА ОТ ПРИЕМАНЕ/ИЗМЕНЕНИЕ НА НОРМАТИВЕН АКТ И ПРОГНОЗИРАНЕ НА ПОСЛЕДИЦИТЕ.

- ▶ Правни, социални, икономически и други предпоставки за приемане на даден нормативен акт;
- ▶ Последици от приемане на нормативния акт за републиканския и/или местните бюджети;
- ▶ Последици от приемане на нормативния акт върху разходите и доходите на гражданите, индивидуални предприемачи и организации;
- ▶ Други последици.

Компоненти:

- ▶ Отчитане на противоречия и пропуски в законодателството;
- ▶ Остарели и/или неефективни норми;
- ▶ Сложност на възприемането и неопределеност на правните норми;
- ▶ Отсъствие на системност в правното регулиране;
- ▶ Неадекватност на правното регулиране към изменящите се обществени отношения.

Източници:

- ▶ Материали от съдебната практика;
- ▶ Научни изследвания;
- ▶ Социологически проучвания;
- ▶ Статистически данни;
- ▶ Други.

2. ИЗРАБОТВАНЕ НА МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ ЗА ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЮРИДИЧЕСКА ЕКСПЕРТИЗА НА ПОДГОТВЯНИТЕ ЗАКОНОПРОЕКТИ.

- ▶ **Предмет:** Провеждане на аналитични изследвания за обезпечаване на законодателната практика;
- ▶ **Цел:** Оценка на законопроекта в съответствие с дадени критерии – съответствие с нормите на Конституцията, нормите на националното законодателство, актове на ЕС, Международни договори, ратифицарани от РБългария;

- ▶ **Обект:** Правната система; Отрасъл, подотрасъл от законодателството; Правен институт; Конкретна правна норма; Практика по правоприлагането.

3. ИЗРАБОТВАНЕ НА ПРАВИЛА ЗА ПРАВЕН МОНИТОРИНГ НА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ.

- ▶ **Предмет:** Правният мониторинг се извършва въз основа на оценка и анализ на информацията за състоянието на законодателството, а така също при прогнозиране на динамиката на неговото развитие и практиката по правоприлагането;
- ▶ **Цел:** Проява на противоречия на законодателството на Р.България, остарели, корупциогенни норми на правото. Оценка на ефективността на тяхната реализация;
- ▶ **Обект:** Конкретна правна норма или съвкупност от правни норми.

4. ИЗРАБОТВАНЕ НА РЪКОВОДСТВО ЗА ПРИЛАГАНЕ НА „ПАКЕТЕН” ПРИЦИП ПРИ ПОДГОТОВКАТА НА ПРОЕКТИ И ПРИЕМАНЕ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ.

- ▶ **Предмет:** Планиране, подготовка, провеждане на юридическа експертиза за изработване на проекти на нормативни актове, регулиращи определена сфера обществени отношения;
- ▶ **Цел:** Обезпечаване на комплексно регулиране/изменение на регулирането на определена сфера обществени отношения.

5. ИЗРАБОТВАНЕ НА РЪКОВОДСТВО ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРАКТИКАТА ПО ПРИЛАГАНЕ НА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ.

- ▶ **Предмет:** Изследване практиката по прилагане на един или няколко нормативни акта, регулиращи определена съвкупност обществени отношения;
- ▶ **Цел:** Проява на актуални проблеми, изискващи правно регулиране; Разработване на национални програми за подготовка на проекти за нормативни актове; Систематизация на законодателството; Провеждане на аналитични изследвания.

III. ПРАВНА ЕКСПЕРТИЗА.

- ▶ Теоретично обосноваване на проблемите на правно регулиране при осъществяване и защита правата на участниците в правните отношения, в контекста на реформиране на законодателството;
- ▶ Анализ на нормативните актове в съществуващото законодателство и идентифициране на проблемите, свързани с нормотворческата техника;
- ▶ Обобщаване на нерегулираните правила на нормативна техника и други проблеми, възникващи в нормотворческата дейност, с цел определяне на единен подход към решаване на тези проблеми;

- ▶ Изготвяне на ръководство към заинтересованите органи, свързани със законодателната дейност, с цел прилагане на единна методика в законодателния процес;
- ▶ Изготвяне на стратегия за приемане на ново законодателство, регулиращо нормотворческата дейност;
- ▶ Провеждане на обучение по въпросите на нормотворческата техника на различни държавни органи.